

Födelsen av lätta dykapparater; samtida med Jacques Cousteaus patent på området

Professionella dykapparater för arbete under vattnet har funnits i 200 år. Tidiga produkter kom från England och konstruerades av bl. a. August Siebe. Dessa vartunga dykapparater med metallhjälm, helomslutande gummidräkt och skor försedda med blytyngder för att motverka lyftkraften i vattnet. Luft pumpades ner till dykaren med konstant flöde via en slang.

S.k. lätta dykapparater där dykaren bär med sig ett tryckkärl med färskgas och gasen doseras med hjälp av regulatorer i proportion till dykarens behov; ett s.k. demandsystem uppfanns på 1940-talet. Först var fransmännen Jacques Cousteau och Emille Gagnan, se patent [US 2,485,039](#). AGA var inte långt efter. Dag Johannisson hade tappat sin båtmotor i vattnet och sökte han ett sätt att hitta och bärga den. Med sin kunskap från landbaserade andningsapparater konstruerade han och Kunt Svensson AGAs första dykapparat i slutet av 1940-talet och fick svenskt patent [SE 141837](#) i juni, 1953.

Det kan konstateras att Johannissons dykapparat i många avseenden var bättre än den franska. Bl. a. genom att placera demandventilen nära munnen så att den hydrostatiska trycknivån vid simning i stort sett var på samma nivå som lungcentrum kunde andningsmotståndet och därmed det andningsarbete som erfordrades för dykningen bli så lågt som möjligt. Han placerade också utandningsventilen i centrum på demandventilens membran och lanserade en innermask för att minska det s.k. skadliga rummet och kunde ytterligare förbättra de fysiologiska egenskaperna.

Licenser såldes till svenska dykföretaget Poseidon och andra företag, men på nuvarande stadium har vi ej kunnat finna vilka belopp det rörde sig om.

Det är i efterhand klart att AGA inte till fullo utnyttjad det tekniska försprånget som Johannissons uppfinning erbjuder. Antagligen kom produkten bort bland alla elektronik- och optikprodukter, som var storsäljare i mitten av 1900-talet

